Nr. 115 SOSNOWIEC Sobota dnia 25 maja 1918 roku. Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

W dniu 22-go b. m. zasnął w Bogu w Katowicach po długich cierpieniach mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy i troskliwy ojciec, dziadek, brat, szwagier i stryj

943

ś. p.

FRANCISZEK SCHÖN

O ciche współczucie prosi w nieutolonym żalu pozostała rodzina.

Sosnowiec, Loschwitz, Werdau,
Zwickau, Bockwa i Moskwa.

Wyprowadzenie zwłok na cmentarz ewangielicki w Sosnowcu odbędzie się w sobotę, dnia **25** b. m. o godzinie **3**-ej po południu z kaplicy cmentarnej.

W dniu 22 b. m. rozstał się z tym światem w Katowicach po ciężkich cierpieniach

ś. † p.

944

FRANCISZEK SCHÖN

współwłaściciel firmy C. G. Schön.

W zmarłym tracimy zacnego szefa i wdzięczne wspomnienie o nim zachowamy na zawsze w pamięci.

Niech Mu ziemia lekką będzie!

Sosnowiec, dnia 23 maja 1918 r.

Urzędnicy przędzalni wigoni C. G. Schön w Sielcu.

W dniu 22-go b. m. zasnął w Bogu w Katowicach po długich cierpieniach

ś. † p.

FRANCISZEK SCHÖN

współwłaściciel firmy C. G. Schön.

W zmarłym tracimy zacnego pracodawcę i niezatarte wspomnienie o nim zachowamy na zawsze.

Cześć Jego Pamięci!

Majstrowie i Robotnicy przędzalni wigoni C. G. Schön w Sielcu.

W dniu 21-go b. m. zmarł śmiercią tragiczną

Ś. † P.

Franciszek Gawałkiewicz

inżynier Elektrowni okręgowej w Małobądzu

W zmarłym tracimy dzielnego współpracownika

Dyrekcja Towarzystwa Akcyjnego Elektrowni Sosnowieckiej.

948

W dniu 21-go b. m. zmarł śmiercią tragiczną

Ś. † P.

FRANCISZEK GAWAŁKIEWICZ

inżynier Elektrowni okręgowej w Małobądzu

W zmarłym tracimy dzielnego towarzysza pracy, którego imię zachowamy w pamięci

Pracownicy Towarzystwa Akcyjnego Elektrowni Sosnowieckiej.

948

Wezwanie.

Proszeni jesteśmy o zamieszczenie nadesłanego nam wezwania, które też w całości podajemy:

Naród polski wchodzi w nowy okres swego bytu. Zagadnienie odbudowy Polski stało się ze względu na swe moralne, polityczne i gospodarcze znaczenie sprawą nader poważną. W chwili obecnej panuje powszechne przekonanie, że bez zadośćuczynienia wyrządzonej nam przeszło przed wiekiem krzywdy nie da się pomyśleć trwałość przyszłego pokoju, jakiego z utęsknieniem wyczekuje skąpana we krwi ludzkość.

Cokolwiek dałoby się powiedzieć, że wypłynięcie sprawy polskiej na tle powszechnego przewrotu dziejowego należy zawdzięczać wojnie, sile, stojącej na zewnątrz nas, to jednak również niewątpliwą prawdą jest, że te okoliczności zewnętrzne odegrały jedynie rolę warunków sprzyjających dla należytego podniesienia naszej sprawy, istotna zaś przyczyna tego zjawiska leży w nas samych. Tylko dzięki temu, że pomimo rozdarcia i niewoli, pomimo morza rozlanej kwi polskiej w walce o istność narodową, pomimo okrutnych i bezwzględnych prześladowań, pomimo demoralizowania nas przez zaborcę przetrwaliśmy w poczuciu narodowem, tylko dzięki temu obecnie cały świat zajmuje się nami. A więc w nas samych i przedewszystkiem w nas leży siła, wyrokująca o naszej przyszłości! My tę przyszłość naszą wykuliśmy długie lata w ukryciu przed prześladowcami, wydeptaliśmy ścieżki do więzień, szubienic i śnieżnych bezkresnych pól wygnania, teraz zaś w odmiennych warunkach możemy tworzyć w dalszym ciągu zręby naszej niepodległości i siły.

Teraz musimy rozejrzeć się w opustoszałym i zrujnowanym naszym dobytku narodowym, a z pracowitością i zabiegliwością mrówek musimy nowem życiem zapłodnić ugorujące dziedziny naszego życia.

Nie zapominajmy, że w walce ponad siły z ciemiężycielami społeczeństwa nasz stan posiadania dawał nam niezmożoną moc. Nasza ziemia ojczysta uczyniła nas narodem, skupiła nas, jako piasek cementem nierozerwalnym; z naszej ziemi wyrosła nasza polskość i bohaterskie przetrwanie szalejących nad nami zawieruch i nieszczęść dziejowych. Ziemia nasza jest nietylko naszym majątkiem w gospodarczem znaczeniu, lecz również i pierwszorzędnej wagi oraz znaczenia moralnego twierdzą naszej polskości i stanowi naszą siłę niezniszczalną. Ona jest naszą Ojczyzną, przez ojców nam i dzieciom naszym przekazaną ojcowizną!

My tę ziemię naszą kochaną i zrosły z nią majątek narodowy musimy utrzymać w naszych rękach, bo z niej czerpiemy siły do walki życiowej. Wrogowie nasi, wiedząc o wypływającej z niej dla nas sile utajonej, chcą ją nam z pod nóg usunąć, z rąk wydrzeć, aby nas dla swych celów pozbawić spoiwa narodowego. Słychać po kraju całym narzekania, że dobytek narodowy, a zwłaszcza realności miejskie z rąk polskich przechodzą do obcych. Uprzytomnijmy sobie niebezpieczeństwo, mogące stąd powstać dla całego narodu i podejmijmy walkę obronną.

Wszak nikt z prawych ludzi nie zmieni na pieniądze tego, co jest bliskie sercu, co stanowi cząstkę duszy, a tem dla każdego z nas powinna być ziemia polska i znajdujący się na niej dobytek. W imię dobra nikomu z nas nie wolno oddać w ręce obce ziemi, ani innej nieruchomości zarówno na wsi jak i w miastach. Naród w obronie swego dobytku ma prawo nazwać frymarczących ziemią i wogóle dobrem narodowem sprzedawczykami i wyrodkami społeczeństwa.

Niechże wśród nas nie znajdzie się nikt, ktoby matkę-ziemię za pieniądze w ręce obce oddał! Niech-ci, którzy posiadając ziemię lub dom, muszą dla uratowania własnego bytu spieniężyć swą posiadłość, niech szukają przedewszystkiem u instytucji społecznych i finansowych pomocy dla utrzymania w swym ręku posiadłości, a w koniecznej potrzebie niech ją odstąpią rodakowi, który nie nabędzie jej dla frymarki, lecz dla zachowania narodowego stanu posiadania.

Jakież wskazania stąd płyną dla narodu polskiego?

Społeczeństwo nasze musi powołać do życia instytucje kredytowe i pośredniczące dla ratowania zagrożonych realności ziemskich i miejskich musi wytworzyć straż, strzegącą dobra narodowego i piętnującą tych, którzy majątek swój oddają w ręce obce.

Posiadacze majętności niech pamiętają, że rozporządzają spuścizną po ojcach, którą nieuszczuploną muszą przekazać swym synom; powinni przeto dokładać wszelkich starań aby majątek utrzymać w swych rękach; tembardziej teraz, kiedy wskutek wojny wartość pieniędzy podlega wielkiej i nieobliczalnej zniżce, powinni dla własnego nawet dobra nie pozbywać się majątku, który w każdych warunkach posiada niezaprzeczoną i istotną wartość.

Posiadacze gotówki niech spieszą z umieszczeniem jej w realnościach ziemskich i miejskich, gdyż to jest najlepszym zabezpieczeniem zaoszczędzonego lub zarobionego grosza.

Jeżeli te trzy wskazania społeczeństwo nasze zachowa, to nie straszne nam będą zakusy obcych wyzucia nas z ziemi i staniemy się silni, jako wrosłe w ziemię dęby!

Do dzieła więc! Organizujmy obronę polskiej ziemi, polskich miast! Nie oddajmy obcym ani piędzi naszej ziemi naszego dobytku, gdyż to jest jednym z pierwszych obowiązków naszych i wskazań dla odbudowy wolnej i silnej Polski!

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Dąbrowie.

Komitet obrony polskiego stanu posiadania w Dąbrowie.

„Gwiazdka Cieszyńska“.

Niepospolite znaczenie w dziejach rozwoju kulturalnego polskiego na Śląsku ma gazetka nosząca dziś nazwę „Gwiazdki Cieszyńskiej“. Powstała ona w 1848 roku, a pierwszy jej numer z nagłówkiem „Tygodnik Cieszyński“ ukazał się w dniu 6 maja. W trzy lata potem jednak pismo zmieniło swój tytuł na „Gwiazdkę Cieszyńską“. Założycielem tej niesłychanie doniosły wpływ wywierającej gazetki, która w tym roku święciła siedemdziesięciolecie swego istnienia był ś. p. Paweł Stalmach. Że pismo przetrwało ciężkie swoje chwile, że wypłynęło i działało potem silnie zaleta to jego założyciela, na którego barki spadł cały ciężar redakcji.

Gdy dzisiaj, w 70-tą rocznicę powstania pierwszego pisma polskiego na Śląsku, patrzymy w te przeszłe lata, podziwiać musimy, niezwykły hart ducha, niezłomność charakteru, spiżową wytrwałość założyciela i długoletniego redaktora „Gwiazdki“.

Wśród niedostatku, prześladowań, nieraz nawet głodu zasiadał ów opatrznościowy mąż przez cztery dziesiątki lat do warsztatu pracy, nieraz niewdzięcznej, trudnej, wymagającej wielkich ofiar i zaparcia samego siebie: praca ta jednakże przyniosła i przynosi bogate owoce.

Po niem objął pismo ks. Świeży, pracę przerwać jednak musiał wkrótce.

Po nim przyszło jeszcze kilku redaktorów, którzy dalej prowadzili dzieło Pawła Stalmacha.

Dziś to stanowisko zajął ks. Józef Londzin, broniąc lud od wpływów międzynarodówki, co do programu wpisał jeszcze pierwszy jej założyciel.

Ślemy i my swoje serdeczne życzenia płodnej w czyny i obfitującej w złoty plon „Gwiazdce Cieszyńskiej“, aby pracowała jeszcze długi szereg lat dla dobra swoich współbraci.

Wiktor Czajewski.

Bezrobocie drukarzy i lokaut dziennikarzy w Warszawie.

Z Warszawy donoszą: Składacze pism warszawskich poczęli we środę bezrobocie żądając podwyżki zarobków. Wskutek tego dzienniki nie wychodzą, z wyjątkiem „Deut. War. Zeit. Równocześnie zaostrzył się stosunek między współpracownikami dzienników a ich wydawcami. Mianowicie przed kilku tygodniami współpracownicy dziennikarscy zjednoczyli się w „Związek zawodowy dziennikarzy polskich“ i ze względu na straszliwą drożyznę, oraz niskie dotychczas warunki płac, postawili wydawcom szereg żądań, zmierzających do umożliwienia dziennikarzom bytu. Płace, naogół nie tylko nie podwyższone, ale zmniejszone w czasie wojny, w przeciwieństwie do Galicji, miałyby być podwyższone o 75 proc.; współpracownicy mieliby otrzymać 6-tygodniowe urlopy, dotychczas ich więc nie mieli, również w przeciwieństwie do Galicji — wreszcie żądali wynagrodzenia za czas choroby, co w Galicji obowiązuje wydawnictwa, wreszcie wydawnictwa miały zobowiązać się do nieusuwania współpracowników do końca wojny.

Wydawcy odpowiedzieli negatywnie. Oświadczyli jedynie, że traktować mogą z każdym współpracownikiem z osobna, a podwyżki będą możliwe po podniesieniu prenumeraty, to jest po 1 lipca.

Tymczasem wybuchnęło bezrobocie składaczy, które objęło automatycznie i dziennikarzy, albowiem wydawcy oświadczyli, że za czas niewychodzenia dzienników współpracownicy nie otrzymają płacy. W ten sposób wydawcy urządzili niejako czasowy lokaut dziennikarzy, z nieokreślonym terminem do końca bezrobocia zecerów. Wobec tego składacze do swoich żądań wiążę i żądania dziennikarzy, zapowiadając, że i o nie także strajk prowadzą.

Ostatnie wiadomości.

Sosnowiec, dnia 24 maja

Bethune w płomieniach.

BAZYLEA, 23 maja. Miasto Bethune stoi w płomieniach. Ogień przeniósł się z wieży ratuszowej na sąsiednie budynki. Miasto ewakuowane.

Echa ataku na Kolonję.

BERLIN 23 m. Wskutek ataku lotniczego na Kolonję, skierował poseł Kuckhoff (centrum) do kanclerza Rzeszy następujące zapytanie: 18 maja padło ofiarą nieprzyjacielskiego ataku lotniczego na Kolonję nadzwyczaj dużo ofiar, zabitych i rannych. Z bliższych szczegółów wynika, że nieprzyjacielowi chodziło nietyle o wyrządzenie szkód wojskowych, ile o okrutne mordowanie ludności. Ostrzeżenie ludności we właściwym czasie nie miało miejsca. Czy p. kanclerz gotów jest nakazać w tym kierunku skonstatowanie rzeczywistego stanu rzeczy, a mianowicie: dlaczego nie nastąpiło i czy nie mogło nastąpić ostrzeżenie i czy nie jest możliwem zaprowadzić skuteczniejszą ochronę tych miejscowości, które są najbardziej narażone na napowietrzne ataki nieprzyjacielskie.

Nowe zachęty do oddawania zboża.

BUDAPESZT 23 m. Jak się dowiadują pisma miejsc., ma zarząd węgierski ułatwić sobie rekwizycję produktów rolnych w podobny sposób jak się to stało w Niemczech przez oddawanie rolnikom za ich produkty pewnych ilości różnych towarów.

Rozporządzenie praskiej policji.

PRAGA 23 m. Praska dyrekcja policji wydała następujące ogłoszenie:

Wskutek trwających nadal ekscesów w godzinach wieczornych zarządza się: Bramy we wszystkich domach należy zamykać o godzinie 8, a wszystkie restauracje i kawiarnie i t. p. o godz. 9 wieczorem.

Młodzieży zabrania się pobytu na ulicach po 9 godzinie wieczorem na ulicach bez koniecznej przyczyny.

Masaryk.

AMSTERDAM, 23 maja. Profesor Masaryk wyjechał do Chicago i zamierza tam utworzyć nową czesko-słowiańską brygadę pod protektoratem rządu amerykańskiego.

Olbrzymie zamówienie.

NOWY JORK 23 m. Reuter. Amerykański miljoner Schwab zawarł z towarzystwami budowy okrętów nad Wielkiemi Jeziorami umowę w sprawie budowy 130 okrętów za cenę 100 miljonów dolarów. Okręty będą miały po 42,000 ton i mają być gotowe do jesieni 1919 r.

Wezuwjusz.

BAZYLEA 23 m. Jak donoszą z Neapolu. Wezuwjusz od kilku dni zaczyna coraz bardziej okazywać wzmożoną czynność. Z krateru głównego wydobywają się kłęby dymu i rozżarzonego popiołu. Prof. Mallagra oświadcza, że jest to objaw zapowiadający większy wybuch. Płomienie dochodzą do wysokości 40 mtr.

Podpisanie umowy.

BERNO 23 m. Umowa gospodarcza między Niemcami a Szwajcarją została podpisana.

Powrót cesarza.

WIEDEŃ 24 m. Cesarz austrjacki w powrotnej drodze z Konstantynopola zatrzymał się w Warnie, gdzie mu zrobiono owacyjne przyjęcie.

Rozruchy w Hadze.

ZURYCH, 23 maja. „Neue Zürcher Zeitung" donosi z Hagi, że w ostatnich dniach w Amsterdamie i Hadze miały miejsce rozruchy głodowe; przyczyną rozruchów było zmniejszenie racji kartofli.

Rekrutacja armji ukraińskiej.

KIJÓW 24 m. Generał sztabu Sliwiński złożył plan armji ukraińskiej, który potwierdził sam hetman. Powstanie na zasadzie obowiązującego zaciągu i systemem terytorjalnym.

Ostre wystąpienie wobec Hiszpanji.

ZURICH 24 5. Rządy w Waszyngtonie i Londynie postanowiły zakomunikować hiszpańskiemu rządowi, że na przyszłość nie będą uwzględniane granice wód hiszpańskich.

To postanowienie podobne jest do tego, z któremi te rządy zwróciły się do rządu holenderskiego.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 24 maja. Położenie niezmienione. W okolicy Kemmla z obydwóch stron Lija i Skarpe na południe od Sommy jak również Aboreul przy Montdidier wieczorem i nocą ożywione walki piechoty i wywiadowców, na południe zachód Burguoy i Oise wzięliśmy jeńców.

Strejk w Warszawie.

WARSZAWA, 23 maja. W całem mieście wychodzi jedynie niemiecka „Deutsche Warschauer Zeitung",

Dnia 17 b. m. otrzymali wydawcy koncesję na pismo zbiorowe, wydawane na czas strejku. Pracę drukarską wykonaliby — na wypadek przystąpienia do tego wydawnictwa — właściciele drukarń, redakcyjną zas redaktorzy pism codziennych. Akcja wszczęta przez Związek dziennikarzy, celem przyjścia z pomocą kolegom, którzy najbardziej ucierpieli wskutek strejku zapowiada się jaknajlepiej.

Będą koncerty i przedstawienia teatralne na ten cel.

Prezesem komitetu strejkowego jest Adam Nowicki.

Czartoryski.

WARSZAWA 23 m. Wczoraj Rada regencyjna przyjęła na audjencji Olgierda ks. Czertwertyńskiego, który przybył z Wiednia z ustną, ale ważną informacją.

Samobójstwo pułk. Hallera.

BOBRUJSK 23 m. „Żołnierz Polski", wychodzący w Bobrujsku, donosi z wiarogodnego źródła, że brygadjer legjonów polskich, pułkownik Haller, popełnił samobójstwo.

Rozwiązanie stowarzyszeń skautowych.

BERLIN. 23 go maja. Z Poznania donoszą: Zastępca jeneralnego komendanta rozwiązał wszystkie polskie stowarzyszenia skautowe.

Przeciwbolszewicka organizacja.

Specjalny korespondent New-Jork Heralda donosi, że w Rosji jest przygotowana do czynu organizacja, która byłaby w stanie obalić rząd bolszewicki w ciągu 24 godzin. Organizacja ta nie podejmuje na razie niczego, gdyż bolszewicy powinni sami zdyskredytować się zupełnie w przeciwnym razie mogliby znowu później wypłynąć. Bolszewicy znaleźli oparcie wśród narodu jedynie tylko dzięki ich przyrzeczeniom.

„Przechodzimy obecnie ostateczny kryzys — mówił interlokutor — naród rosyjski już bardziej nie może być oszukany jak teraz. Ludność miejska i wiejska cierpi bardzo. Między rzemieślnikami i ziemianami daje się zauważyć ruch antibolszewicki. Rosja jeszcze przebudzi się. Na czele narodu stanie ktoś, co nie brał udziału w rewolucji".

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca

Dnia 24|V.

Uroczystości Dąbrowskiego. W dniu 22-go maja b. r. odbyło się posiedzenie Komitetu, utworzonego przez Radę Miejscową Opiekuńczą, w celu uczczenia obchodem uroczystym 100-ej rocznicy śmierci generała Henryka Dąbrowskiego, przypadającej 6-go czerwca b. r. Ażeby jaknajszerszy ogół mógł przyjąć udział w uczczeniu tego zasłużonego Męża w walce o wolność narodu, postanowiono uroczystość odbyć w dniu 9-ym czerwca to jest w niedzielę. Uroczystość rozpocznie się nabożeństwem w kościele parafjalnym w Sosnowcu, w którem przyjmą udział wszystkie zrzeszenia, szkoły średnie i miejskie. Szczegółowy program obchodu podany będzie w ostatnich dniach maja.

— **Kwesta „Ratujcie dzieci".** Fundusze tegorocznej kwesty ogólnokrajowej p. h. „Ratujcie dzieci" przeznaczone będą na niesienie pomocy duchowej i materjalnej nietylko dla ubogiej dziatwy pozostającej w kraju, lecz również i dla dzieci uchodźców w Mińszczyźnie, którzy w liczbie 30,000 wyglądają z kraju pomocy.

— **Z Rady Powiatowej Opiekuńczej.** Ze względu na krótki termin, jaki nas dzieli od dnia kwesty czerwcowej, Rada Powiatowa Opiekuńcza za naszem pośrednictwem prosi usilnie wszystkie Rady Miejscowe, które dotychczas nie odebrały akcesorji, potrzebnych do urządzenia Wielkiej Kwesty p. h. „Ratujmy dzieci", o zabranie tychże z biura Rady Powiatowej (ulica Małachowskiego Nr. 11).

— **„Wieś dla dzieci".** Sekcja „Wieś dla dzieci" uzyskała dotychczas około 1000 miejsc na wsi. Część dzieci wysłana będzie na zbiorowe kolonje do dworów, część zaś rozmieszczona zostanie u zamożniejszych włościan.

W roku zeszłym wysłano ogółem 512 dzieci, z tej liczby 120 dzieci pozostaje na wsi do chwili obecnej. W tym roku wysyłka dzieci na wieś rozpocznie się w końcu maja.

— **Zgon właściciela fabryki.** W dniu 22-go maja zmarł w Katowicach ś. p. Franciszek Schön, właściciel przędzalni w Sielcu. Wyprowadzenie zwłok na cmentarz ewangelicki w Sosnowcu odbędzie się w sobotę dnia 25-go b. m. o godz. 3 po południu.

— **Egzaminy dla nowowstępujących** w szkole im. Staszyca odbędą się w dn. 31 maja, 1, 3 i 4 czerwca. Dzień 2 czerwca (niedziela) podany był w ogłoszeniu omyłkowo.

— **Pomysłowi włościanie.** Wobec drożyzny i dotkliwego braku materjałów na odzież włościanie w okolicach Buska i Stopnicy przystąpili do uprawy na szerszą skalę lnu oraz hodowli owiec. W niektórych miejscowościach zamożniejsi gospodarze zrzeszają się w spółki wytwórcze, sprowadzając wspólnym kosztem fachowych majstrów tkackich.

— **W sprawie odbudowy kraju.** Rada Główna Opiekuńcza rozesłała do Rad powiatowych okólnik w sprawie odbudowy zniszczonych siedzib włościańskich, ofiarując pośrednictwo przy uzyskiwaniu drzewa u władz, organizowaniu polowych cegielni i t. p. W razie potrzeby pomocy technicznej przy odbudowie chętnie wszelkiemi wskazówkami w tym zakresie służy Wydział opieki nad uchodźcami przy R. G. O.

— **Loterja dobroczynna.** Urządzona staraniem Sekcji odzieży przy Tow. Chrześc. Dob. loterja dobroczynna, z której dochód przeznaczony na odzież dla ubogiej dziatwy, nie znalazła, niestety, dostatecznego poparcia ze strony społeczeństwa, wobec czego Zarząd loterji zmuszony był już po raz drugi odłożyć termin ciągnienia. Sądzić jednak należy, że pozostałe w niewielkiej ilości bilety loteryjne zostaną wkrótce rozkupione przez ofiarniejsze jednostki i Zarząd będzie w możności przystąpić do ciągnienia. Bilety można nabywać we wszystkich księgarniach i większych firmach chrześcjańskich.

— **Strejk chłopców drukarskich.** W dniu wczorajszym porzucili pracę chłopcy i terminatorzy w drukarni „Kurjera Zagłębia", żądając 120 proc. podwyżki.

— **Tragiczna śmierć.** W elektrowni Małobądzkiej w ub. czwartek znaleziono w kabinie do wysokich napięć zwęglone zwłoki inż. Gawsłkiewicza. Opinja lekarzy stwierdza, że śmierć nastąpiła niezawodnie we wtorek. Według zeznania portjera inż. Gawełkiewicz przyszedł do elektrowni we wtorek wyjątkowo wcześnie, bo o piątej rano.

— **O otwarcie nowych piekarni.** Wielu spekulantów nie mających nic wspólnego z zawodem piekarzy, a pozazdrościwszy widocznie, iż majstrom piekarskim dobrze się powodzi co wnioskować wypada choćby z uwagi na zakupywanie domów w Sosnowcu, wnieśli do władz okupacyjnych podania o otwarcie nowych piekarni.

— **Przeróbka marmolady.** Starą, niezdatną do użytku marmoladę można przerobić na świeżą, zaoszczędzając w ten sposób kosztów na owoce i cukier. Przeróbki te dokonywa zakład cukierniczy M. Sozańskiego ulica Kołłątaja Nr. 7.

Kursy wstępne.

Dnia 13 maja uruchomiono w Zduńskiej Woli kursy wstępne do seminarjów nauczycielskich. Jest to 4 tego rodzaju instytucja w kraju.

Poświęcenia nowej instytucji dokonał ksiądz kan. Kmieć, który przemówił też gorąco do młodzieży, wzywając ją do pracy dla Boga i Ojczyzny.

Otworzył kursy w imieniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Ośw. Publ. p. St. Dobrowolski, poczem program i organizację kursów przedstawił kierownik kursów. p. Antoni Kręcicki.

Po przemówieniach licznych zamknął uroczystość obecny inspektor szkolny p. Tosio, poczem odśpiewano hymn „Boże coś Polskę"...

Z uznaniem podnieść należy ofiarność zarządu miasta Zduńskiej Woli, który kursom oddał do dyspozycji cały dom, zostały w nim umieszczone klasy, bursy oraz mieszkania nauczycielstwa.

Okoliczne ziemiaństwo przyobiecało opiekę nad bursami, do których dotąd zgłosiło się 32 młodzieży.

Ogółem przyjęto na kursy 41 chłopców i 18 dziewcząt, z tych na kurs I 34 na kurs II 25.

Odpowiedzi od Redakcji.

Fanu S. K. Tylko brak miejsca i napływ nieustanny bieżącego materjału zniewolił nas do przerywania feljetonu „O szkołę polską". Pozostało już tylko rękopisu na dwa odcinki, więc może byc Pan pewny, że się szybko skończy.

Panu nauczycielowi. Owszem „Pan Tadeusz". A. Mickiewicza nadaje się do tego celu jaki pan żąda, to jest na nagrody dla starszych uczenic lub uczni. Jestto pierwsze kompletne wydanie w Królestwie Polskiem. Pierwotnie przez dłuższy czas cenzura puszczała druk tego poematu tylko według tłomaczenia dokonanego na język rosyjski przez Borga. Brakowało w niem dużo ustępów. Potem w wydaniu Gruszeckiego, które opuściło prasę około 1885 r. wykreślono 12 i pół wiersza; obecne wydanie jest kompletne.

OD ADMINISTRACJI. - Prosimy Szanownych Prenumeratorów o łaskawe niezwłoczne - uregulowanie zaległej przedpłaty do dnia 31 maja r. b. O ile przedpłata nie będzie wpłaconą do powyższego terminu, będziemy zmuszeni od 1 czerwca wstrzymać wysyłkę pisma.

LOSY LOTERJI

Chrześć. T-wa na Rozdawn. Odzieży

— do nabycia —

w redakcji „KURJERA ZAGŁĘBIA" i „ISKRY".

OGŁOSZENIE

Powołując się na rozporządzenie p. Głównowodzącego na wschodzie dotyczącego obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych Gazeta Urzędowa Nr. 13 z 17-go maja 1915 r. i rozporządzenia p. Szefa Administracji przy Generał-Gubernatorstwie warszawskiem I. Mod. 2201 z 17 go sierpnia 1917 r.

przypominam jeszcze raz, iż przy wypadkach tyfusu plamistego należy również meldować wypadki podejrzane **natychmiast.** 1781

W razie zaniechania meldowania, przeciwko osobom obowiązanem do meldowania, zastosuje najsurowsze kary.

Sosnowiec, 5-go września 1917 r. Szef Powiatu Büchting.

PIERWSZE SOSNOWIECKIE 8 KLASOWE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

im. Król. Jadwigi

— — — Ul. Dęblińska Nr. 11. — — —

Przyjmuje zapisy nowych kandydatek w dni powszednie od godz. 9 rano do 1 po poł. do dnia 25 maja włącznie.

— Egzaminy wstępne rozpoczną się d. 27 maja o godz. 10 rano. —

Przy zapisie należy złożyć metrykę, świadectwo szczepienia ospy oraz Mk. 20, które zaliczone będą na rachunek wpisowego. 868

ZAWIADOMIENIE.

ZARZĄD BĘDZIŃSKIEJ 8-io KL. WYŻSZEJ SZKOŁY REALNEJ

podaje do wiadomości rodziców i opiekunów kandydatów, że **Egzaminy przedwakacyjne rozpoczną się dn. 10 czerwca o godz. 8 i pół.**

Do podania o przyjęcie należy dołączyć: metrykę, urodzenia, świadectwo szczepienia ospy oraz **35 marek za egzamin.**

W 8-klasowej Wyższej Szkole Realnej

im. Staszyca

w Sosnowcu.

Egzaminy wstępne odbędą się d. 31 maja i 3, 4 czerwca od godziny 12-ej. Podania przyjmuje kancelarja szkolna codziennie, prócz niedziel i świąt od 9 do 2 godziny po południu do 29 maja włącznie. 866

DYREKCJA.

ŚWIERZBĘ

nawet zadawnioną i z bolesnymi strupami, pryszcze, męczące swędzenie leczy radykalnie, bezwonny „Krem od świerzby" wyrobu apteki Ed. Lipińskiego. Warszawa — Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach aptecz. sosnowieckich i okolicznych. 428

Do sprzedania

roczniki tygodnika ilustrowanego z roku 1903 — 1904 — 1906 —1907, po 25 mk. za rocznik, 2 tomy „Dzieje Polski", oraz kilkanaście zeszytów encyklopedji powszechnej.

Wiadomość „KURJER".

W 7-kl. Szkole Realnej żeńskiej

w Sosnowcu 851

przy ulicy Dęblińskiej.

Zapisy codziennie od 9—2 g. egzaminy wstępne od 27 maja.

Opodatkujcie się pod hasłem: „Ratujmy dzieci!"

DLA PRENUMERATORÓW „Kurjera Zagłębia"

Dla prenumeratorów „Kurjera Zagłębia" o ile starczy egzemplarzy, dajemy po znacznie zniżonej cenie następujące książki:

Najdoskonalsze dzieło Adama Mickiewicza p. t.:

„Pan Tadeusz"

Specjalnie wydane i bogato ilustrowane przez znakomitego malarza polskiego

Stanisława Masłowski go,

nagrodzonego w ostatnich czasach przez Tow. Zachęty Sztuk Pięknych stypendjum w sumie 6,000 rubli Stypendjum to przed Masłowskim otrzymał Chełmoński. Ilustracje Masłowskiego składają się z 24 rysunków, odbitych na kredowem papierze i 24 winet. Prócz tego winety. Wydanie wytworne

Cena w handlu księgarskim 10 marek

dla prenumeratorów „Kur. Zagł." tylko 5 marek.

Posiadamy tylko na składzie 80 egzemp.

Broszura polityczna:

„Przez szkła bez obwódek"

Zawiera ogólny pogląd na najważniejsze sprawy i zagadnienia nowo powstającej Polski.

Treść: Czego chce naród a chcą stronnictwa? — Jaki mamy materjał sejmowy. — Jak dojść do sejmu? Rady powiatowe! Rząd. Skarb. Sądownictwo Szkoły. Rolnictwo. Armia. Praca. Stowarzyszenie. Obowiązek. Zakończenie. — — — — — —

Cena Księgarska 1 marka.

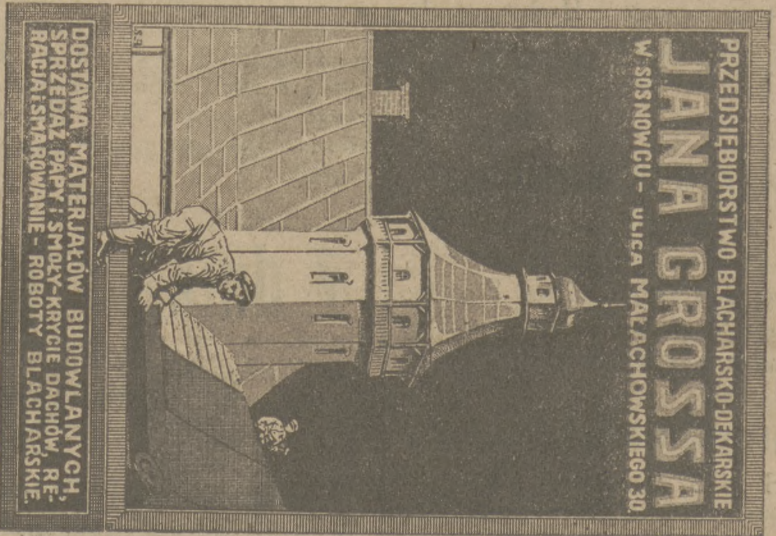
Dla prenumeratorów „Kurjera" 50 fen.

„Jak kochał Ojczyznę Kościuszko?"

z portretem Kościuszki.

Cena dla prenumeratorów „Kurjera" tylko 15 fen.

Do nabycia w Administracji „Kurjera Zagłębia", Dęblińska Nr. 7.

W Gimnazjum W. Replińskiej

— — **w Będzinie** — —

Egzaminy wstępne od 1-go do 10-go czerwca. 880

Drukarnia Kurjera Zagłębia

w Sosnowcu, ulica Dęblińska Nr. 7.

WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES DRUKARSTWA WCHODZĄCE.

Praca

Nowe warunki pracy przy budowie kolei

na Litwie i w Kurlandji

Minimalna płaca dziennie

Mk. 3,50

i bezpłatne utrzymanie i mieszkanie

Wykwalifikowanym robotnikom więcej.

Powrót po 4-ch miesiącach.

Zgłaszać się do

URZĘDU POŚREDNICTWA PRACY

w SOSNOWCU 804

ul. Dęblińska Nr. 11 (Iwangrodzka).

Buraków ćwikłowych

rozsady (flance) kopa 50 fen. 10 kóp mk. 4,50, 100 kop mk. 40. Poleca M. Borecki, Będzin (Gzichow). 933

Do sprzedania

sieczkarnia, kartofle, drabina i żłoby. Ul. Wawel Nr. 3, wiadomość u stróża. 931

Potrzebuję na 1 Nr. hipoteki

23 tysiące marek. Wiadomość w Redakcji „Kurjera". 929

DROBNE OGŁOSZENIA

Do sprzedania

zaraz waga nowa 60-cio pudowa, wóz Nr. 6 nowy, fortepian, łóżko z materacem, szafa, stół i krzesło używane. Długa Nr. 36, I piętro. 938

Potrzebny

subjekt fryzjerski na dobrych warunkach. Czeladź, ulica Bytomska, Chmielarski. 937

Potrzebna

prasowaczka do pralni od zaraz. Modrzejowska Nr. 41. 946

Dyplomowany

nauczyciel udziela konwersacji języka francuskiego, gramatyki i literatury. Ceny przystępne. Wiadomość: „Kurjer". 942

Potrzebni zaraz ZECERZY, zecerki lub chłopcy wykwalifikowani do drukarni. Wiadomość: w Kurjerze. 949

Redaktor odpowiedzialny JÓZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.
Za pozwoleniem cenzury niemieckiej.